

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.1.2026
COM(2026) 42 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Evaluare la jumătatea perioadei a Planului de acțiune privind reducerea la zero a
poluării
„Rezultate concrete pentru un aer, oceane, ape dulci și soluri curate”**

1 INTRODUCERE

Raportul „Mediul Europei 2025”¹ conține dovezi științifice potrivit cărora schimbările climatice și degradarea mediului continuă să afecteze competitivitatea, economia și reziliența Europei. Este urgent să se accelereze punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor de facilitare a sustenabilității pe termen lung deja convenite în cadrul Pactului verde european. Aceste acțiuni sunt în conformitate cu Busola pentru competitivitate a Comisiei Europene și cu prioritățile Pactului pentru o industrie curată în ceea ce privește inovarea, decarbonizarea și securitatea.

Un mediu curat este o condiție indispensabilă pentru o economie competitivă și durabilă, care să funcționeze atât pentru oameni, cât și pentru planetă. S-a dovedit că aerul curat reduce numărul zilelor de concediu medical. De asemenea, reduce costurile îngrijirilor de sănătate². Oceanele curate și apa dulce sunt necesare pentru multe activități economice, cum ar fi agricultura, pescuitul și acvacultura, prelucrarea alimentelor sau producția industrială. Accesul la apă potabilă sigură și la salubritate este, de asemenea, esențial pentru sănătatea și bunăstarea publică. Solurile curate și sănătoase sunt esențiale pentru o agricultură durabilă, au un impact pozitiv asupra randamentelor și asigură securitatea și siguranța alimentară. Reglementarea utilizării substanțelor chimice periculoase în produse reduce riscul pentru sănătatea umană și pentru mediu, încurajează practicile de gestionare a deșeurilor în conformitate cu ierarhia deșeurilor și favorizează o economie competitivă și circulară, permițând soluții curate inovatoare. Forumul Economic Mondial a identificat poluarea printre primele 10 riscuri globale în 2025³.

Europa a stabilit o traiectorie pentru a face mediul mai curat. Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării din 2021⁴ stabilește obiectivul ambițios pe termen lung de reducere a poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice⁵ și este un pilon esențial al agendei UE privind competitivitatea curată și circulară. De asemenea, ambiția pentru 2050 a fost consacrată în legile recente⁶ pentru a contribui la orientarea tranziției verzi. Principalele jaloane sunt obiectivele pentru anul 2030 utilizate pentru a măsura progresele înregistrate în punerea în aplicare a Planului de acțiune privind reducerea la zero a poluării⁷. Împreună cu Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice⁸, planul de acțiune a

¹ AEM (2025), [Europe's environment and climate \(Mediul și clima Europei\)](#).

² OCDE (2025): [Want stronger growth in Europe? Start with the air we breathe](#), (Vă doriți o creștere mai puternică în Europa? Începeți cu aerul pe care îl respirăm) „[The impact of air pollution on labour productivity: Large-scale micro evidence from Europe](#)” („Impactul poluării aerului asupra productivității muncii: microdovezi la scară largă din Europa”).

³ Forumul Economic Mondial: „[Global Risks 2025: The point of no return](#)” („Riscurile de nivel global în 2025: punctul în care nu mai există cale de întoarcere”).

⁴ COM(2021) 400.

⁵ „[O] planetă sănătoasă pentru toți[:] [p]oluarea aerului, apei și solului este redusă la niveluri care nu mai sunt considerate dăunătoare sănătății și ecosistemelor naturale și care respectă limitele cărora le poate face față planeta noastră, creând astfel un mediu fără substanțe toxice”.

⁶ Articolul 1 alineatul (1) din Directiva (UE) 2024/2881 revizuită privind calitatea aerului înconjurător și articolul 1 alineatul (1) din Directiva (UE) 2025/2360 privind monitorizarea solului.

⁷ [Obiectivele de reducere la zero a poluării](#).

⁸ COM(2020) 667.

anunțat acțiuni concrete pentru a plasa UE pe calea către atingerea obiectivului de reducere la zero a poluării, ca o completare a obiectivelor sale în materie de climă și de refacere a naturii, abordând astfel tripla criză planetară. Menținerea căii de urmat pentru atingerea obiectivelor ambițioase în materie de mediu este agenda de autonomie strategică a Europei în această perioadă de tulburări geopolitice.

Au fost întreprinse acțiuni transformatoare, care vor continua în următorii ani⁹. Comisia a precizat în mod clar că obiectivele de reducere la zero a poluării sunt ferm ancorate în prioritățile pentru o Europă competitivă și rezilientă. Accentul se va pune pe punerea în aplicare a legislației convenite, acordându-se o atenție deosebită facilitării respectării acestora de către statele membre și întreprinderi¹⁰. Aceasta va fi o condiție indispensabilă pentru trecerea la reducerea la zero a poluării. În cadrul Orientărilor politice pentru perioada 2024-2029, mai multe politici principale, cum ar fi Pactul pentru o industrie curată, Busola pentru competitivitate, Strategia pentru reziliența în domeniul apei, Pactul european privind oceanul planetar, Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar și Planul de acțiune pentru industria chimică, precum și Strategia în domeniul bioeconomiei¹¹, au anunțat acțiuni suplimentare pentru a contribui la reducerea la zero a poluării. Inițiativele strategice importante, cum ar fi viitorul act legislativ privind economia circulară, revizuirea Regulamentului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) și acțiunile legate de agenda „O singură sănătate”, cum ar fi sănătatea preventivă, vor fi, de asemenea, esențiale pentru abordarea unora dintre deficiențele identificate.

Este necesară consolidarea potențialului neexploatat al inovării pentru reducerea la zero a poluării. Economia de mediu a UE¹² a continuat să crească mai puternic în 2022 decât economia în ansamblu în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și valoarea adăugată¹³. Prin sprijinirea industriilor verzi, recalificarea forței de muncă, redefinirea modelelor de afaceri și reducerea poverii administrative, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și microîntreprinderi, societățile pot obține prosperitate și competitivitate durabile. În ultimii ani, finanțarea prin Orizont Europa și LIFE a contribuit la dezvoltarea unor soluții revoluționare. Acest lucru a condus la numeroase povești de succes, printre care se numără și exemplele selectate menționate în prezentul document. Ecoinovarea în UE este foarte dezvoltată și trebuie valorificată în continuare în UE în aplicații comerciale pentru a sprijini competitivitatea în domeniul tehnologiilor avansate a economiei verzi a UE.

De asemenea, reglementările mai stricte în materie de protecția mediului determină, de asemenea, întreprinderile să inoveze. Legislația UE în domeniul mediului poate sprijini implementarea unor soluții inovatoare ecologice și curate.

⁹ A se vedea [instrumentul de urmărire a acțiunilor pentru reducerea la zero a poluării](#) și [punerea în aplicare a Strategiei în domeniul substanțelor chimice](#).

¹⁰ COM(2025) 980.

¹¹ COM(2025) 30, COM(2025) 85, COM(2025) 280, COM(2025) 281, COM(2025) 75, COM(2025) 530, COM(2025) 960.

¹² Multe dintre aceste sectoare contribuie direct sau indirect la reducerea la zero a poluării (a se vedea [Eurostat](#)).

¹³ ESTAT (2025): [Environmental economy – statistics on employment and growth \(Economia ecologică – statistici privind ocuparea forței de muncă și creșterea economică\)](#).

Inovarea ecologică și curată poate stimula productivitatea și poate crea noi piețe¹⁴. OCDE a subliniat că sectoarele verzi creează noi lanțuri valorice și noi soluții care asigură o mai mare eficiență și economii de costuri. Forumul Economic Mondial consideră că țările care dețin poziția de lider în domeniul tehnologiilor ecologice pot domina piețele emergente. De asemenea, a subliniat că 80 % dintre întreprinderile de la nivel mondial integrează în prezent sustenabilitatea în strategiile de inovare¹⁵. Recent, OCDE a confirmat că chiar și îmbunătățirile modeste ale calității aerului pot stimula productivitatea¹⁶.

Investițiile sunt esențiale pentru deblocarea potențialului de inovare. În prezent, deficitul de investiții pentru punerea în aplicare a legislației UE în domeniul mediului este de 58 de miliarde EUR pe an (0,4 % din PIB-ul UE)¹⁷. Noul cadru financiar multianual oferă noi oportunități de asigurare a finanțării publice inițiale. De asemenea, sunt necesare investiții private, iar inițiativele în parteneriat public-privat pot contribui la deblocarea lor. Randamentul investițiilor în combaterea poluării este mult mai mare decât costurile. În cazul combaterii poluării atmosferice, acesta este estimat la 700 % datorită reducerii cheltuielilor cu îngrijirile de sănătate, reducerii pierderilor de randament al culturilor din cauza ozonului, reducerii absențelor de la locul de muncă din cauza bolilor și creșterii productivității la locul de muncă¹⁸.

Din ce în ce mai multe întreprinderi, orașe și regiuni preiau conducerea. Ele demonstrează că tranziția verde, inclusiv tranziția către reducerea la zero a poluării, este posibilă și aduce avantaje concrete. Prezentul raport urmărește să prezinte în mod neexhaustiv unii dintre liderii în acest domeniu.

Acum este momentul să facem un bilanț al progreselor înregistrate și să schițăm etapele următoare. Prezentul raport prezintă evaluarea la jumătatea perioadei a planului de acțiune anunțat în 2021¹⁹. Raportul se bazează pe constatările celui mai recent raport al Agenției Europene de Mediu (AEM) intitulat „Mediul Europei 2025”²⁰, care s-a bazat pe cea de a doua evaluare prospectivă și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării 2025²¹.

¹⁴ OCDE: [Economic and environmental outcomes of innovation \(Rezultatele economice și de mediu ale inovării\)](#).

¹⁵ OCDE raportează că piețele de bunuri și servicii de mediu au crescut anual cu 4,5 % între 2010 și 2020, depășind creșterea PIB-ului.

¹⁶ OCDE (2025), la fel ca în nota de subsol 2.

¹⁷ COM(2025) 420.

¹⁸ SWD(2022) 345.

¹⁹ „Având în vedere că multe direcții de lucru sunt în desfășurare sau încep să producă rezultate, până în 2025, Comisia va face un bilanț al gradului de punere în aplicare a acestui plan de acțiune, pe baza celui de al doilea raport prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării. Aceasta va identifica dacă sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a aborda preocupările emergente și pentru a examina obiectivele, inițiativele emblematiche și acțiunile identificate până în prezent, astfel încât acest deceniu să înscrie UE pe calea către reducerea la zero a poluării [...]”.

²⁰ [AEM \(2025\): Europe's Environment 2025 \(Mediul Europei 2025\)](#), care, în ceea ce privește poluarea, se bazează pe cea de al doilea raport prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării.

²¹ AEM & JRC (2025): [Zero Pollution Monitoring and Outlook 2025 \(Raportul prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării 2025\)](#), precum și evaluările tematice corespunzătoare [de exemplu, A patra evaluare prospectivă privind aerul curat [\[COM\(2025\) 64\]](#) sau raportul din 2025 [privind zgomotul ambiental în Europa](#)].

2 PROGRESSELE ÎNREGISTRATE CĂTRE UN MEDIU CURAT (DIN 2021)

Progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de reducere la zero a poluării sunt încurajatoare, deși inegale. Cea mai recentă evaluare a constatat că poluarea aerului²², utilizarea pesticidelor și riscurile aferente, vânzările de antimicrobiene și poluarea cu materiale plastice pe mare (monitorizate prin deșeurile de pe plajă)²³ au fost reduse în mod semnificativ. În ceea ce privește poluarea fonică²⁴ și cu nutrienți a apelor, precum și deșeurile, tendințele sunt stabile, în timp ce poluarea cu microplastice se estimează că a crescut în ultimii ani. Progresele limitate sau lipsa acestora, în unele domenii, pot fi explicate parțial prin intervalul de timp dintre punerea în aplicare a noilor măsuri și observarea efectelor acestora²⁵, precum și prin limitările în materie de date.

Cadrul juridic pentru reducerea la zero a poluării este în mare măsură în vigoare. În ultimii șase ani, normele UE au fost revizuite pentru a crește nivelul de ambiție în vederea realizării viziunii pentru 2050 și a atingerii obiectivelor pentru 2030. În unele domenii, domeniul de aplicare al legislației UE a fost extins pentru a include activități mai poluante. De asemenea, s-a convenit asupra unor măsuri de refacere a naturii. Comisia și statele membre trebuie să depună eforturi pentru a monitoriza autorizațiile de funcționare și pentru a acorda autorizații actualizate (de exemplu, pentru emisiile atmosferice, în mediul acvatic și industriale), astfel încât să se poată obține rezultate încurajatoare pe teren²⁶. După ce măsurile rezultate vor fi puse în aplicare, ele vor preveni sau vor reduce poluarea.

Acțiunile de sprijin și de pregătire au pus bazele pentru viitor²⁷. De exemplu, evaluarea Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin” a condus la anunțarea viitoarei revizuirii a acesteia²⁸, ca o componentă-cheie a punerii în aplicare a Pactului privind oceanul planetar. Alte evaluări, de exemplu ale apei pentru scăldat, ale emisiilor atmosferice și ale nămolului de epurare, au identificat domenii în care este necesară o mai bună punere în aplicare²⁹. Documentul justificativ privind calitatea aerului din încăperi identifică mai multe norme ale UE care pot ajuta statele membre să aducă îmbunătățiri adaptate³⁰. Cele nouă inițiative emblematice din planul de acțiune au reușit, de asemenea, într-o măsură mai mare sau mai mică, să integreze reducerea la zero a poluării în alte domenii de politică³¹.

Unele acțiuni de reducere la zero a poluării nu au fost încă puse în aplicare. Propuneri legislative importante, cum ar fi cele privind poluanții apei³², solurile

²² A se vedea, de asemenea, Raportul AEM 1/2025 privind situația calității aerului în 2025.

²³ Rezultatele privind utilizarea pesticidelor și vânzările de antimicrobiene trebuie utilizate cu prudență, deoarece nu iau în considerare în mod adecvat riscurile pe care le pot cauza pentru sănătatea umană și pentru mediu.

²⁴ A se vedea, de asemenea, [Raportul AEM 5/2025 privind zgomotul ambiental în Europa](#).

²⁵ COM(2025) 420.

²⁶ Cu propuneri suplimentare pentru accelerarea evaluărilor de mediu [COM(2025) 984].

²⁷ [Instrumentul de urmărire a acțiunilor pentru reducerea la zero a poluării](#).

²⁸ A se vedea COM(2025) 280 și COM(2025) 281.

²⁹ SWD(2025) 52, SWD(2023) 157, SWD(2025) 394 și SWD(2025) 395.

³⁰ SWD(2024) 147.

³¹ A se vedea informațiile actualizate privind inițiativele emblematice din [instrumentul de urmărire a acțiunilor](#).

³² COM(2022) 540.

sănătoase³³ și abordarea „o substanță, o evaluare”³⁴, tocmai au intrat sau sunt pe cale să intre în vigoare după negocieri îndelungate. Câteva evaluări, în special verificarea adecvării principiului „poluatorul plătește” sau evaluarea Directivei privind răspunderea pentru mediul înconjurător, nu au fost încă finalizate. Alte evaluări în curs se referă la materialele plastice de unică folosință și la nitrați. Acțiunile menite să ajute fermierii să adopte practici mai puțin poluante de gestionare a nutrienților³⁵ au fost amânate din cauza amânării Planului de acțiune pentru gestionarea integrată a nutrienților. Între timp, unele acțiuni relevante au fost incluse în Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei³⁶. Propunerea de regulament privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor a fost retrasă de Comisie, deoarece nu a existat sprijin politic din partea colegiuitorilor.

UE și-a adus viziunea privind reducerea la zero a poluării la un nivel superior.

Elaborarea raportului prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării și prezentarea a două rapoarte de evaluare³⁷ au oferit, între timp, o imagine de ansamblu integrată, cuprinzătoare și orientată spre viitor a tuturor tipurilor de poluare și a efectului acestora asupra sănătății umane și a biodiversității. Această activitate se bazează pe o activitate tematică considerabilă, cum ar fi modelarea pentru evaluarea prospectivă privind aerul curat³⁸, care evaluează implicațiile reducerilor emisiilor de poluanți atmosferici în ceea ce privește impactul acestora și costurile și beneficiile lor pentru societate, sau noul cadru de indicatori al UE pentru substanțele chimice³⁹, care analizează cauzele și impactul poluării chimice.

Lacunele în materie de cunoștințe și date persistă. Unii dintre indicatorii pentru monitorizarea progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor de reducere la zero a poluării sunt inadecvați în ceea ce privește indicarea reducerii poluării apei sau a solului (de exemplu, în ceea ce privește utilizarea pesticidelor și a antimicrobienelelor) sau nu dispun de fluxuri periodice de date pentru a le evalua (de exemplu, în ceea ce privește pierderile de nutrienți și microplasticele). Uneori, datele sunt tardive, incomplete sau de o calitate nesatisfăcătoare. Printre alte lacune se numără disponibilitatea datelor privind prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare atât în produse, cât și în fluxurile de deșeuri. O mai bună utilizare a digitalizării și a tehnicilor mai noi de monitorizare, inclusiv observarea Pământului prin satelit și monitorizarea în timp real (online) cu ajutorul unor senzori adecvați,

³³ Directiva (UE) 2025/2360.

³⁴ Regulamentul (UE) 2025/2455, Regulamentul (UE) 2025/2457, Directiva (UE) 2025/2456.

³⁵ COM(2021) 400: Acțiunile 22. „*Consolidarea capacităților și îmbunătățirea cunoștințelor privind practicile mai puțin poluante prin intermediul serviciilor naționale de consiliere pentru fermieri*” și 23. „*Elaborarea și punerea la dispoziție în format digital a tuturor obligațiilor principale privind gestionarea nutrienților care decurg din legislația UE pentru a limita amprenta de mediu a activităților agricole*”.

³⁶ COM(2025) 280: „*[L]ansarea unui set de instrumente de asistență pentru statele membre, menit să sprijine acțiunile de reducere a poluării cu nutrienți, inclusiv prin modele îmbunătățite, hărți interactive și schimburi de bune practici.*”.

³⁷ [Raportul din 2025](#) și [raportul din 2022](#), a se vedea, pentru o prezentare generală: [Obiectivele de reducere la zero a poluării](#).

³⁸ [Evaluarea prospectivă privind aerul curat](#), al patrulea raport COM(2025) 64.

³⁹ Raportul AEM/ al Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA) (2024): „[EU Agencies: more work needed to make chemicals safe and sustainable](#)” („[Agențiile UE: sunt necesare eforturi suplimentare pentru ca substanțele chimice să devină sigure și sustenabile](#)”) și tabloul de bord online [Cadrul de indicatori al UE pentru substanțele chimice](#).

poate contribui la depășirea acestor provocări. Există un deficit deosebit de cunoștințe în ceea ce privește impactul anumitor poluanți asupra sănătății și biodiversității, și anume microplasticele, zgomotul antropic și poluarea luminoasă. În plus, există o lipsă de înțelegere cu privire la efectele asupra sănătății ale expunerii umane la diverși poluanți, inclusiv cu privire la „efectul de cocktail” care se produce atunci când persoanele sunt expuse simultan la mai multe substanțe chimice. Strategia UE pentru reziliența în domeniul apei, precum și strategia UE de cercetare și inovare în domeniul oceanelor vor evalua lacunele rămase în materie de cunoștințe în ceea ce privește reziliența în domeniul apei și protecția oceanelor, identificând prioritățile relevante și pentru atingerea obiectivului de reducere la zero a poluării.

Comisia:

- **va continua să facă schimb de bune practici și să promoveze soluțiile inovatoare;**
- **va institui unui sistem de avertizare și acțiune timpurie (EWAS) (prin punerea în aplicare corespunzătoare a legislației „o substanță, o evaluare”);**
- **va pregăti strategii de cercetare și inovare privind reziliența în domeniul apei și protecția oceanelor și**
- **va investi în continuare în îmbunătățirea bazei de date concrete pentru îmbunătățirea datelor, a indicatorilor, a evaluărilor și a modelării.**

3 PERSPECTIVE PENTRU UN MEDIU CURAT PÂNĂ ÎN 2030 ȘI ULTERIOR

Progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor pentru 2030 vor depinde în mare măsură de eforturile de punere în aplicare de la nivel național.

Chiar dacă perspectivele au indicat că este puțin probabil să se atingă pe deplin toate obiectivele până în 2030, se pot realiza în continuare progrese semnificative dacă actorii naționali, regionali și locali pun în aplicare rapid și cu un nivel ridicat de ambiție legislația și politicile convenite. De exemplu, în cazul zgomotului produs de transporturi (obiectivul de a reduce cu 30 % până în 2030 proporția persoanelor afectate cronic de transport), un scenariu pozitiv cu măsuri suplimentare ar putea duce la o reducere de până la 23 %. În mod similar, pentru depunerile atmosferice de azot (obiectivul de reducere cu 25 % pentru 2030), se preconizează o reducere de 19 % dacă statele membre își îndeplinesc angajamentele actuale de reducere a emisiilor în timp util. Dacă statele membre iau unele măsuri tehnice suplimentare, această reducere ar putea fi majorată la 31 %⁴⁰. Prognozele până în 2030 privind amprenta consumului arată, de asemenea, că UE are potențialul de a reduce impactul în mai multe dimensiuni de mediu⁴¹. Aceste exemple demonstrează că se pot realiza progrese similare în cazul altor obiective.

Multe orașe și regiuni fac un pas hotărâtor. Inițiativele urbane și regionale ecologice ale UE atrag un număr tot mai mare de cetățeni și factori de decizie de la nivel local și regional. Până în 2030, 112 orașe din UE și 8 țări învecinate doresc să devină neutre din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon în cadrul

⁴⁰ COM(2025) 64.

⁴¹ A se vedea capitolul 3.5 privind poluarea cauzată de consum din [Raportul prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării pentru 2025](#), disponibil și în [Raportul prospectiv privind amprenta consumului și amprenta internă pentru 2025](#).

misiunii UE pentru orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei. Titlul de misiune a UE a fost acordat unui număr de 103 orașe. Aceste orașe și-au prezentat contractele privind impactul asupra climei, subliniind obiective concrete de reducere a poluării aerului, a apei și a poluării fonice, cu beneficii conexe semnificative pentru reducerea poluării. În temeiul Acordului privind orașele verzi, 123 de orașe s-au angajat să își reducă amprenta de poluare până în 2030, prin luarea de măsuri privind calitatea aerului, zgomotul și calitatea apei, împreună cu eforturi de gestionare a deșeurilor-economie circulară și de înverzire urbană. Începând din 2010, Comisia Europeană a recunoscut orașele cele mai performante și mai angajate prin premiile „Capitala europeană verde” și „Frunza verde europeană”.

Orașele și regiunile verzi din întreaga UE se îndreaptă către reducerea la zero a poluării
Tabloul de bord privind reducerea la zero a poluării arată că majoritatea regiunilor au reușit să reducă poluarea în ultimii ani. În **Acordul privind orașele verzi**, multe orașe au pus în aplicare strategii cuprinzătoare de reducere a poluării și de îmbunătățire a condițiilor generale de viață urbane pentru locuitori. Un bun exemplu este programul **Limp.AR** din **Guimarães** (semnatar al Acordului privind orașele verzi și Capitala europeană verde din 2026). Limp.AR se axează pe îmbunătățirea calității aerului și a zgomotului în centrele urbane prin promovarea integrării vegetației, a soluțiilor de mobilitate activă și prin sensibilizarea cu privire la mediu. Un alt bun exemplu este orașul **Lahti** (Capitala europeană verde în 2021). Orașul a pus în aplicare numeroase acțiuni de mediu la scară mică și mare, inclusiv curățarea lacului grav poluat (proiectul **Lacul Vesijärvi**). Lahti a devenit unul dintre cele mai progresiste orașe ecologice din Europa. De asemenea, multe orașe îndeplinesc rolul de lider în ceea ce privește înverzirea și refacearea urbană. De exemplu, **Madrid, Bologna și Milano** pun în aplicare proiectul **LIFE VEG GAP**, care analizează modul în care ecosistemele de vegetație pot contribui, atât ca sursă, cât și ca absorbant, la poluarea aerului și modul în care pot afecta temperatura aerului. Baza de date **Pactul verde la nivel local: bune practici** a Comitetului Regiunilor oferă și alte exemple bune.

Unele provocări legate de poluare necesită acțiuni suplimentare din partea UE. Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei⁴² și Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar⁴³ au identificat **poluarea cu nutrienți** ca fiind o provocare prioritară continuă și au fost anunțate mai multe acțiuni pentru a aborda această chestiune. Evaluarea Directivei privind angajamentele naționale de reducere a emisiilor⁴⁴ și evaluarea în curs a Directivei privind nitrații analizează dacă aceste instrumente esențiale de reducere a poluării cu nutrienți sunt în continuare „adequate scopului”. Punerea în aplicare a planurilor strategice naționale PAC va continua, de asemenea, să sprijine reducerea poluării cu nutrienți și a altor tipuri de poluare. În ceea ce privește **acvacultura**, reducerea poluării cu nutrienți (și de altă natură) este promovată prin intermediul Orientărilor strategice privind acvacultura din UE⁴⁵. În ceea ce privește emisiile provenite din **creșterea animalelor**, Comisia lucrează la o strategie cuprinzătoare care va aborda toate aspectele creșterii animalelor, inclusiv sustenabilitatea acestui sector din punctul de vedere al mediului și al climei. Comisia își va prezenta raportul prevăzut la articolul 73 până la 31 decembrie 2026. În fine,

⁴² COM(2025) 280.

⁴³ COM(2025) 75.

⁴⁴ SWD(2025) 394.

⁴⁵ COM(2021) 236.

Comisia va continua să acorde sprijin fermierilor și altor beneficiari în domeniile prioritare în materie de mediu și climă. De asemenea, Comisia va pregăti un set de instrumente de asistență pentru ca statele membre să sprijine acțiunile de reducere a poluării cu nutrienți, inclusiv să acorde sprijin pentru fermieri pentru extensificarea sistemelor de creștere a animalelor sau pentru diversificarea către alte activități agricole⁴⁶. Eliminarea **pesticidelor** și a **metaboliților** lor din apele subterane și din apa potabilă devine din ce în ce mai dificilă, în special în mediul rural, din cauza activităților agricole din apropierea bazinelor de drenaj. Pe lângă asigurarea conformității cu standardele de calitate a apelor subterane, a apelor de suprafață și a apei potabile recent revizuite, punerea în aplicare a Directivei reformate privind apa potabilă impune statelor membre să se asigure că se efectuează o evaluare a riscurilor pentru bazinele de drenaj aferente punctelor de captare a apei și că se instituie o gestionare adecvată a riscurilor până cel târziu în iulie 2027.

Râuri și lacuri curate – reducerea la zero a poluării apei⁴⁷

Clusterul de cercetare „Reducerea la zero a poluării apei” ([ZP4Water](#)) analizează poluarea pe parcursul întregului ciclu al apei. [32 de studii de caz](#) analizează soluții pentru reducerea la zero a poluării apei potabile și a apelor subterane și oferă [recomandări de politică](#) ([MAR2PROTECT](#), [NINFA](#), [UPWATER](#), [H2OforAll](#), [intoDBP](#), [SafeCREW](#), [ToDrinQWATERPROTECT](#), [NIAGARA](#), [D4RUNOFF](#), [LIFE ELEKTRA](#), [LIFE PRISTINE](#), [LIFE CASCADE](#)).

Se va acorda atenție specială, transversală, poluării oceanelor. Poluarea aerului, a apei dulci și a solului ajunge în ocean, potrivit celor indicate de problema omniprezentă a deșeurilor marine. Pe baza abordării „de la izvor la mare”⁴⁸ prevăzute în Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei și în Pactul european privind oceanul planetar, revizuirea Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin”, împreună cu propunerea de act legislativ privind oceanul planetar, va revizui cadrul juridic pentru a-l face mai eficace și a-l simplifica pentru a realiza mai bine, printre altele, un mediu marin curat și sănătos. Obiectivele de reducere la zero a poluării pentru 2030 și viziunea generală pentru 2050, complementare obiectivelor privind neutralitatea climatică și biodiversitatea, vor orienta acest proces de revizuire. Statele membre trebuie să depună mai multe eforturi pentru a monitoriza și a asigura calitatea zonelor în care se practică pescuitul și conchiliocultura, deoarece poluarea apei duce la pierderi semnificative pentru acest sector.

Oceane curate – reducerea la zero a poluării marine

Oceanele sunt poluate, iar **deșeurile** reprezintă una dintre cele mai vizibile probleme. Însă reglementările încep să aducă o schimbare. Raportul [JRC privind tendințele în materie de macrodeșeuri marine din zonele de coastă ale UE](#) a arătat că cantitatea de macrodeșeuri marine de pe coasta UE a scăzut cu 29 % ca urmare a legislației UE. Mai multe proiecte îndeplinesc un rol important în sprijinirea curățării regiunilor maritime europene, cum ar fi Atlanticul de Nord-Est ([Free LitterAT](#)), regiunea baltică ([Circular Ocean](#)) și cea mediteraneeană ([Marine Litter MED PLUS](#)). **Acvacultura** are nevoie de apă curată sau contribuie la purificarea apei, dar poate fi și o sursă de poluare. Tehnologiile inovatoare

⁴⁶ A se vedea articolul 4 alineatul (1) din Propunerea privind noua politică agricolă comună, COM(2025) 560.

⁴⁷ [Apa - Cercetare și inovare](#).

⁴⁸ AEM (2023): „[From source to sea — The untold story of marine litter](#)” („De la izvor la mare – povestea necunoscută a deșeurilor marine”).

pot crea oportunități de afaceri, reducând în același timp impactul activității asupra mediului și contribuind la bioremediere ([Baltic MUPPETS](#), [OLAMUR](#), [ASTRAL](#), [REMEDIA LIFE](#)). **Observarea Pământului** îndeplinește un rol tot mai important în prevenirea poluării. Datele Copernicus sunt utilizate pentru a optimiza rutele navelor, reducând astfel consumul de combustibil și poluarea și prevenind incidentele de poluare accidentală, sporind eficiența și siguranța proprietarilor de nave și a autorităților portuare, inclusiv a societăților de asigurări ([OHB LuxSpace](#), [SeaCras](#), [EOMAP](#)). În domeniul **protecției civile**, proiectele în curs abordează analiza de risc pe termen lung pentru poluarea cu petrol și substanțe periculoase cauzată de accidente de transport maritim în mediul marin din Marea Baltică ([BRISK II](#)) și impactul și opțiunile de răspuns în ceea ce privește deversările de păcură marină cu conținut redus de sulf ([IMAROS II](#)).

În ceea ce privește **poluarea cu materiale plastice și deșeuri**, mai multe acte legislative revizuite ale UE privind deșeurile vor contribui la reducerea la zero a poluării (de exemplu, noul Regulament privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Directiva-cadru revizuită privind deșeurile, noul Regulament privind transferurile de deșeuri, Directiva privind materialele plastice de unică folosință, noul Regulament privind ambalajele și deșeurile de ambalaje și noul Regulament privind granulele din plastic). Pentru a completa aceste acțiuni, Comisia a publicat Strategia în domeniul bioeconomiei⁴⁹ și lucrează la actul legislativ privind economia circulară, care va sprijini pilonii principali ai Busolei pentru competitivitate.

În ceea ce privește **poluarea fonică**, sunt în curs acțiuni⁵⁰ de îmbunătățire a calității tehnice a parcului de vehicule din UE, cu scopul de a aborda, de asemenea, zgomotul produs de aceste moduri de transport. În ceea ce privește căile ferate, introducerea vagoanelor de marfă silențioase care să circule exclusiv pe „rute mai silențioase”⁵¹ a reprezentat un pas important în direcția reducerii zgomotului în acest sector. Se preconizează că modificările viitoare ale acestui regulament vor fi efectuate până în 2029. Comisia va evalua, de asemenea, fezabilitatea introducerii unor obiective și limite la nivelul UE în materie de reducere a zgomotului în Directiva privind zgomotul ambiental, în conformitate cu recomandările Curții de Conturi Europene⁵².

Politicile de mediu și de sănătate sunt strâns interconectate – punerea în practică a abordării „O singură sănătate”. Dimensiunea de mediu și cea climatică în cadrul abordării de tip „O singură sănătate” sunt esențiale datorită rolului lor în mediarea rezultatelor în materie de sănătate și în influențarea apariției și răspândirii bolilor la animale și la oameni. Comisia va continua să se concentreze asupra sănătății preventive, pornind de la exemplul de succes al Planului de acțiune pentru combaterea cancerului și al noului Plan al UE privind sănătatea cardiovasculară. De asemenea, Comisia își intensifică eforturile pentru a introduce o guvernanță de tip

⁴⁹ COM(12025) 960.

⁵⁰ A se vedea [normele actualizate pentru drumuri mai sigure, mai puțină poluare a aerului și documente digitale ale vehiculelor](#).

⁵¹ În conformitate cu modificarea Regulamentului (UE) nr. 1304/2014 (STI Zgomot) sau, recent, cu acordul privind [CountEmissionsEU](#).

⁵² [Raportul special 02/2025 al CCE](#): Poluarea urbană în UE – Orașe cu aer mai curat, dar tot zgomotoase.

„O singură sănătate”⁵³ și pentru a se asigura că aspectele de mediu sunt încorporate în inițiativele UE menite să prevină bolile netransmisibile⁵⁴.

Un mediu mai sănătos – reducerea la zero a poluării atmosferice și fonice

Aerul curat și zonele liniștite reprezintă un factor important pentru o viață sănătoasă. Numeroase proiecte au demonstrat modul în care poate fi îmbunătățită calitatea aerului la nivel regional ([LIFE Malopolska](#), [LIFE Prepair](#), [LIFE Sirius](#)) și faptul că mediile urbane curate sunt benefice pentru bunăstare, inclusiv pentru sănătatea cardiovasculară, respiratorie și mintală. ([eMOTIONAL Cities](#), [EXPANSE](#), [LongITools](#)). De asemenea, ele arată modul în care căldura extremă poate exacerba poluarea aerului ([EXHAUSTION](#)) și modul în care înverzirea urbană reduce aceste efecte, creând în același timp argumente pentru plantarea de copaci noi ([100KTREES](#), [LIFE AIRFRESH](#)).

Amestecurile de poluanți, inclusiv cele emergente, cum ar fi cele între perturbatorii endocrini și produsele farmaceutice, devin o preocupare din ce în ce mai mare. Biomonitorizarea umană prezintă exemple de efecte ale mai multor substanțe chimice asupra sănătății umane⁵⁵, iar unele rapoarte arată că efectele expunerii la anumite substanțe chimice pot genera costuri semnificative pentru sănătate⁵⁶. În același timp, aceste date arată că o reglementare eficientă reduce expunerea și poate conduce la îmbunătățiri măsurabile în termene scurte. Anumite substanțe chimice periculoase afectează, de asemenea, biodiversitatea florei și faunei sălbatice⁵⁷. Începând din 2019, Abordarea strategică privind impactul substanțelor farmaceutice asupra mediului⁵⁸ a introdus o abordare mai globală pentru a aborda prezența substanțelor farmaceutice în mediu. Măsurile de prevenire a emisiilor de substanțe chimice periculoase în amonte pot reduce costurile de decontaminare, de exemplu pentru tratarea apei.

Un mediu mai curat – reducerea la zero a poluării cauzate de produsele farmaceutice

Apar abordări mai inovatoare pentru reducerea la minimum a amprentei de mediu prin utilizarea tehnologiilor de vârf pentru a detoxifica apele uzate farmaceutice cu peste 80 %, utilizând o metodă viabilă din punct de vedere economic și eficientă din punctul de vedere al costurilor ([LIFE PHARMA-DETOX](#)). De asemenea, proiectul [RECOPHARMA](#) a dezvoltat soluții avansate de tratare a apei care sunt versatile, rapide, eficiente și ieftine.

⁵³ [Mecanismul de consiliere științifică: „One Health governance in the EU” \(„Guvernanta de tip «O singură sănătate» în UE”\)](#).

⁵⁴ Recomandarea Consiliului 2023/C 220/01.

⁵⁵ AEM (2025): [Risks of chemical mixtures for human health in Europe](#) (Riscurile pe care le prezintă mixturile pentru sănătatea umană în Europa).

⁵⁶ De exemplu, [HEAL \(2025\): Chemical pollution driving men’s health crisis](#) (Poluarea chimică ce determină o criză sanitară în rândul bărbaților); „Povara sanitară și economică este semnificativă: costurile aferente sunt estimate la peste 15 miliarde EUR anual.”.

⁵⁷ AEM (2025): [Mixtures of chemicals in Europe’s rivers and lakes](#) (Mixturi în râurile și lacurile din Europa) și Saskia Finckh et al. (2022): [„Endocrine disrupting chemicals entering European rivers: Occurrence and adverse mixture effects in treated wastewater”](#) („Perturbatorii endocrini care pătrund în râurile europene: prezența și efectele adverse ale mixturilor în apele uzate tratate”) [precum și Pistocchi, A. et al. (2022): [„European scale assessment of the potential of ozonation and activated carbon treatment to reduce micropollutant emissions with wastewater”](#) („Evaluarea la scară europeană a potențialului ozonizării și al tratării carbonului activ de a reduce emisiile de micropoluanți cu ape uzate”)].

⁵⁸ COM(2019) 128, pentru mai multe informații: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/surface-water_en.

Poluarea moștenită și persistentă, problema subestimată. În pofida conștientizării tot mai mari a riscurilor și a concentrațiilor ridicate în mediu ale substanțelor chimice permanente⁵⁹, amploarea completă și consecințele grave ale poluării pe scară largă cu substanțe perfluoroalchilate și polifluoroalchilate (PFAS) și cu alte substanțe chimice persistente abia încep să fie înțelese. În special, răspândirea trifluoroacetatului (TFA)⁶⁰, un produs comun de degradare al unor PFAS, nu a fost încă abordat în mod adecvat în cadrul analizei prospective și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării. Cu toate acestea, deciziile recente privind poluanții apei⁶¹, restricționarea PFAS în spumele de stingere a incendiilor⁶² și lucrările viitoare în domeniul substanțelor chimice (inclusiv lucrările privind „restricția universală privind PFAS”)⁶³ și alte acte legislative asupra cărora s-a convenit recent vor clarifica mai mult scara și amploarea problemei în întreaga UE. În ceea ce privește prezența PFAS din apa potabilă, Comisia a semnat un acord cu Organizația Mondială a Sănătății (OMS)⁶⁴ pentru a evalua cele mai recente dovezi științifice privind efectele potențiale asupra sănătății ale PFAS relevante, inclusiv ale TFA, din apa potabilă. În același timp, este în curs un studiu⁶⁵ pentru a analiza tehnicile de tratare și costurile aferente pentru eliminarea PFAS (inclusiv a TFA) din apa potabilă. Un studiu privind PFAS în fluxurile de deșeuri este, de asemenea, în curs, ținând seama de interzicerea PFAS în ambalaje și în deșeurile de ambalaje⁶⁶. Bazându-se pe acest lucru, Comisia va lua în considerare cea mai bună cale de acțiune. În plus, acțiunile privind reducerea PFAS, decontaminarea și sprijinirea alternativelor anunțate în Planul de acțiune pentru industria chimică⁶⁷ și în Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei⁶⁸ vor aborda problema în mod global, în parteneriat cu toate părțile interesate.

Curățarea mediului – reducerea la zero a poluării prin decontaminare

Prevenirea poluării trebuie să fie prioritară, dar acest lucru nu este întotdeauna posibil. Pe piață sunt disponibile într-o măsură tot mai mare modalități inovatoare și eficiente din punctul de vedere al costurilor de detectare și de decontaminare a poluanților persistenți și mobili, cum ar fi PFAS ([SCENARIOS](#), [ZeroPM](#), [LIFE SOuRCE](#), [CHROMOFORA](#) și [PROMISCES](#)). Soluțiile bazate pe natură pot contribui, de asemenea, la reducerea poluării cu nutrienți sau la eliminarea poluării istorice cu metale din sedimentele și solurile râurilor ([LIFE NARMENA](#), [LIFE BELINI](#), [LIFE POPWAT](#)). Soluțiile bazate pe natură pentru decontaminarea solului sunt din ce în ce mai inovatoare, reducând poluarea, dar și costurile de decontaminare ([POSIDON](#), [ARAGON](#), [EDAPHOS](#)).

⁵⁹ A se vedea [Raportul prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării 2025](#); și semnalele AEM: (1) [Tratarea apei potabile pentru eliminarea PFAS](#), (2) [Contaminarea cu PFAS și decontaminarea solului](#) și (3) [Poluarea cu levigat din depozitele de deșeuri](#).

⁶⁰ [În aprilie 2025, ECHA a primit o propunere](#) de clasificare armonizată a TFA ca Reprotox 1B și persistent, mobil și toxic sau foarte persistent și foarte mobil (PMT/vPvM).

⁶¹ [Poluarea apei: Consiliul și Parlamentul ajung la un acord provizoriu pentru actualizarea substanțelor prioritare din apele de suprafață și subterane](#).

⁶² [Comisia restricționează utilizarea „substanțelor chimice permanente” în spumele de stingere a incendiilor](#).

⁶³ ECHA 2025: [Substanțe per- și polifluoroalchilate \(PFAS\)](#).

⁶⁴ Acordul de contribuție al OMS/ENV „Evaluarea efectelor PFAS asupra sănătății în apa potabilă”.

⁶⁵ Contractul „Analiza tehnicilor de tratare: eliminarea anumitor poluanți și evaluarea fezabilității unui sistem de răspundere extinsă a producătorilor pentru PFAS”.

⁶⁶ Regulamentul (UE) 2025/40.

⁶⁷ COM(2025) 530.

⁶⁸ COM(2025) 280.

Agenția Europeană de Mediu și Centrul Comun de Cercetare vor continua să actualizeze **Raportul prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării**⁶⁹ o dată la doi ani. Edițiile viitoare vor beneficia din ce în ce mai mult de cadrul legislativ „o substanță, o evaluare”, asupra căruia s-a convenit recent. Acesta va contribui la îmbunătățirea colectării de date, a analizei integrate și a alertei timpurii cu privire la poluarea chimică, precum și la instituirea unui exercițiu permanent de biomonitorizare umană la nivelul UE pentru a furniza un set de date valoros. Evaluarea prospectivă și de monitorizare se va axa în continuare pe urmărirea progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor pentru 2030, dar edițiile viitoare vor estima progresele până în 2040 și 2050 și vor revizui obiectivele existente din perspectivă științifică pentru a stabili dacă sunt necesare obiective mai stricte sau suplimentare pentru 2040. Activitatea de evaluare prospectivă și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării va fi, de asemenea, aliniată mai îndeaproape la monitorizarea națională în curs sau planificată. Integrarea datelor și a evaluărilor, cum ar fi cele din cadrul Copernicus, poate contribui, de asemenea, la **simplificare** prin utilizarea instrumentelor digitale și a inteligenței artificiale pentru a colecta date disponibile public, în loc să se solicite exclusiv statelor membre să raporteze.

Prin intermediul agendei de politici privind reducerea la zero a poluării, Comisia va căuta un potențial de **reducere a poverii administrative și de reglementare**. Acest lucru va orienta nu numai revizuirile legislative, cum ar fi revizuirea Regulamentului REACH sau revizuirea Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin”, ci și activitatea privind actele delegate și actele de punere în aplicare. Propunerile omnibus privind substanțele chimice și mediul⁷⁰ au identificat, de asemenea, unele măsuri de simplificare legate de activitatea de reducere la zero a poluării. Comisia va continua să efectueze teste de rezistență pentru legislația UE și din perspectiva reducerii la zero a poluării, de exemplu prin intermediul câtorva evaluări și dialoguri viitoare.

⁶⁹ Pus în aplicare în strânsă coordonare cu [Cadrul de indicatori al UE pentru substanțele chimice](#).

⁷⁰ COM(2025) 526, COM(2025) 531 și COM(2025) 980, 981, 982, 983, 984, 985 și 986.

Comisia:

- va continua să sprijine în continuare orașele și regiunile în acțiunile lor de reducere la zero a poluării;
- va revizui Regulamentul REACH pentru a-l simplifica și actualiza, asigurând în același timp protecția mediului și a sănătății umane;
- va evalua Directiva privind nitrații și Directiva privind materialele plastice de unică folosință;
- va prezenta o strategie globală privind creșterea animalelor și va publica un raport privind emisiile industriale în conformitate cu articolul 73 din Directiva privind emisiile industriale [până în 2026];
- va evalua fezabilitatea introducerii unor obiective ale UE de reducere a zgomotului și a unor limite de zgomot în Directiva privind zgomotul ambiental [până în 2029];
- va pune în aplicare acțiunile legate de poluare prevăzute în Strategia privind reziliența în domeniul apei și în Pactul privind oceanul planetar;
- va pune în aplicare acțiunile legate de PFAS anunțate în Planul de acțiune pentru industria chimică;
- va contribui la punerea în aplicare a Planului UE privind sănătatea cardiovasculară și a Planului de acțiune pentru combaterea cancerului prin acțiuni de reducere la zero a poluării;
- va publica un document de lucru al serviciilor Comisiei privind performanța de mediu a acvaculturii din UE [până în 2026] și privind promovarea beneficiilor de mediu ale acvaculturii [până în 2027], va oferi formare în acest sens statelor membre și sectorului acvaculturii.

4 SPRIJINIREA TRANZIȚIEI CĂTRE REDUCEREA LA ZERO A POLUĂRII

Comisia va continua să ajute statele membre în eforturile lor de punere în aplicare, concentrându-se asupra factorilor-cheie: integrare, investiții și inovare. De asemenea, Comisia va continua să promoveze cooperarea internațională în materie de prevenire și reducere a poluării, angajându-se în eforturi de cooperare internațională atât multilaterale, cât și bilaterale.

4.1 Punere în aplicare, investiții și integrare pentru a stimula schimbarea

Punerea în aplicare trebuie să fie prioritară. Cea mai recentă evaluare a punerii în aplicare a politicilor de mediu (EIR)⁷¹ – un raport periodic privind stadiul punerii în aplicare a legislației și a politicilor de mediu ale UE – identifică domeniile de politică cu principalele provocări legate de punerea în aplicare a legislației de mediu a UE, și anume: economia circulară și deșeurile; reducerea la zero a poluării, inclusiv a substanțelor chimice; natura și biodiversitatea; și acțiunile climatice. Evaluarea identifică bunele practici și provocările din statele membre. Ea recomandă îmbunătățiri și soluții, precum și „acțiuni prioritare”⁷². EIR din 2025 identifică cinci factori-cheie care fac diferența între o bună

⁷¹ COM(2025) 420, mai multe informații: [Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu](#).

⁷² Din cele 96 de acțiuni prioritare recomandate statelor membre, 36 se referă la legislația privind poluarea [a se vedea anexa 1 la COM(2025) 420].

punere în aplicare și o punere în aplicare deficitară. Factorii aceștia sunt: (1) **integrarea obiectivelor de mediu** în politicile publice, prin dialog politic și partajarea costurilor de punere în aplicare între părțile interesate; (2) **finanțarea**; (3) **capacitatea administrativă**, în special pentru a asigura planificarea și coordonarea corespunzătoare; (4) **datele digitale**; și (5) **rolul participării publicului** la procesul decizional în domeniul mediului alături de **un acces mai bun la justiție și la căile de atac**.

Toate părțile interesate – de la Comisie la statele membre, inclusiv autoritățile regionale și locale, sectorul privat, societatea civilă și gospodăriile – au un rol de jucat în punerea în aplicare a politicilor de mediu. Pentru a sprijini o mai bună punere în aplicare și asigurare a respectării legislației, Comisia va desfășura **dialoguri privind punerea în aplicare**⁷³ pe baza evaluărilor specifice fiecărei țări și a recomandărilor privind acțiunile prioritare din cadrul EIR și al evaluărilor specifice fiecărei politici⁷⁴. **Platforma părților interesate privind reducerea la zero a poluării** va îndeplini, de asemenea, un rol important, deoarece este coprezidată împreună cu Comitetul Regiunilor și discută în special despre provocările legate de punerea în aplicare la nivel regional și local⁷⁵. În plus, dialogurile cu părțile interesate, inclusiv cu întreprinderile și cu societatea civilă, vor continua și se vor axa pe „**verificări ale realității**” pentru a stabili dacă legislația UE poate fi pusă în practică în mod eficace. De asemenea, Comisia va continua să sprijine statele membre prin asigurarea capacității tehnice și a finanțării⁷⁶, precum și prin simplificarea cadrelor de reglementare, completate, după caz, de acțiuni de asigurare a respectării legislației. **Programul LIFE**, instrumentul de finanțare al UE pentru mediu, politici climatice și tranziția către o energie curată, **a contribuit la eliminarea decalajului în materie de punere în aplicare**, oferind cofinanțare specifică și asistență tehnică pentru a sprijini măsuri specifice (de exemplu, privind apele uzate, emisiile industriale și agricole și gestionarea substanțelor chimice), consolidând capacitatea administrativă și instrumentele digitale și catalizând guvernanta pe mai multe niveluri.

Unul dintre principalii factori determinanți strategici ai punerii în aplicare este finanțarea. EIR din 2025 prezintă o analiză detaliată a nevoilor de investiții și a lacunelor în punerea în aplicare a legislației UE în domeniul mediului, în valoare de 122 de miliarde EUR pe an în UE, adică 0,8 % din PIB-ul UE⁷⁷. Un studiu recent⁷⁸ arată că costul lipsei de acțiune depășește cu mult costul investițiilor, cu un deficit de punere în aplicare estimat la 180 de miliarde EUR pe an, mult mai mare decât costul eliminării deficitului de punere în aplicare. Deficitul de investiții estimat pentru prevenirea și controlul poluării, precum și pentru protecția apei (legat în mare parte de infrastructura de apă și de ape uzate) este de 58 de miliarde EUR pe an (sau

⁷³ În special dialogurile structurate anunțate în contextul Strategiei pentru reziliența în domeniul apei.

⁷⁴ COM(2025) 2, COM(2025) 3 și documentele de lucru ale serviciilor Comisiei aferente.

⁷⁵ [Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării la nivel local | Comitetul European al Regiunilor](#).

⁷⁶ De exemplu, prin intermediul sprijinului [inter pares TAIEX EIR](#), al Instrumentului de sprijin tehnic în contextul semestrului european sau al Programului BEI privind apa și al Mecanismului de consiliere privind apa durabilă anunțat în Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei.

⁷⁷ COM(2025) 420 și tabloul de bord EIR: <https://environment.ec.europa.eu/app/eir-dashboard-on-environmental-investment-needs-and-gaps>.

⁷⁸ [Update of the costs of not implementing EU environmental law \(Actualizarea costurilor aferente nepunerii în aplicare a legislației de mediu a UE\)](#).

48 % din deficitul total). **Finanțarea din partea UE** joacă un rol important în eliminarea lacunelor în materie de punere în aplicare. De exemplu, în recenta **evaluare la jumătatea perioadei a politicii de coeziune**⁷⁹, Comisia a propus măsuri suplimentare pentru a încuraja statele membre și regiunile să investească în reziliența în domeniul apei. Regulamentul convenit⁸⁰ include o finanțare suplimentară de 10 % din partea UE și maximum 20 % din prefinanțare pentru investițiile în reziliența în domeniul apei, inclusiv investiții menite să contribuie la reducerea poluării apei.

⁷⁹ [*A modernised Cohesion policy: The mid-term review* \(O politică de coeziune modernizată: evaluarea la jumătatea perioadei\).](#)

⁸⁰ Regulamentul (UE) 2025/1914.

Un mediu mai curat – finanțarea reducerii la zero a poluării

Investițiile UE au contribuit în mod direct sau indirect la acțiunile legate de atingerea obiectivului privind aerul curat⁸¹. Finanțarea UE a fost pusă la dispoziția statelor membre și utilizată cu succes de acestea prin sprijinirea directă a proiectelor privind aerul curat sau prin încorporarea obiectivelor privind aerul curat în alte investiții (cum ar fi infrastructura). Începând din 2007, UE a investit 84 EUR pe persoană în infrastructuri mari în domeniul apei. Investițiile în regiunile din Europa Centrală și de Est au fost mult mai mari, variind de la 100 EUR la peste 300 EUR de persoană. Acest lucru a dus la reduceri semnificative ale poluării și, prin urmare, la îmbunătățirea calității apei. [Tabloul de bord](#) „Către reducerea la zero a poluării în regiuni” oferă o imagine de ansamblu a acestor îmbunătățiri.

Finanțarea UE pentru un mediu mai curat va fi disponibilă și în viitor. În conformitate cu propunerile pentru **noul cadru financiar multianual**⁸², investițiile legate de reducerea la zero a poluării fac parte din obiectivul de 35 % pentru cheltuielile legate de climă și mediu. Acest lucru oferă potențialul unor sinergii continue și chiar mai puternice între cheltuielile pentru neutralitatea climatică și/sau protecția biodiversității și cele pentru reducerea la zero a poluării. **Fondul european pentru competitivitate** propus și **Fondul european propus pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și mediul rural, pescuit și prosperitate și securitate maritimă**, în cadrul cărora statele membre ar trebui să elaboreze **planuri de parteneriate naționale și regionale**, vor contribui la protejarea, refacerea și îmbunătățirea calității mediului, inclusiv a apei dulci, a coastelor, a oceanelor și a solului, la reducerea poluării, la oprirea și inversarea declinului biodiversității și la combaterea degradării ecosistemelor terestre și marine, sporind în același timp reziliența la schimbările climatice și a apei. Propunerile programului **Orizont Europa** pentru perioada 2028-2034 au subliniat că integrarea științei mediului în activități este necesară pentru a preveni daunele aduse mediului, pentru a-l menține curat și pentru a reface ecosistemele sănătoase. De asemenea, programul a identificat „Către reducerea la zero a poluării apei în UE” ca fiind unul dintre posibilele domenii de tip „misiune lunară”. De asemenea, **politica agricolă comună, politica comună în domeniul pescuitului și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură**, precum și **fondurile de dezvoltare regională și de coeziune** vor continua să contribuie la reducerea la zero a poluării.

Întrucât finanțarea din partea UE nu este suficientă, este nevoie, de asemenea, de o finanțare națională substanțială. În acest context, statele membre ar trebui să utilizeze mai bine **taxele, schemele de răspundere extinsă a producătorilor** și alte mecanisme pentru o mai bună punere în aplicare a **principiului „poluatorul plătește”**. În prezent, statele membre nu utilizează prea mult taxele de mediu⁸³. EIR din 2025 și pachetul privind semestrul european din 2024⁸⁴ recomandă reformarea subvențiilor dăunătoare mediului (EHS). De asemenea, statele membre pot analiza

⁸¹ [Monitorizarea cheltuielilor cu aerul curat](#).

⁸² [Bugetul UE pentru perioada 2028-2034 pentru o Europă mai puternică](#) [COM(2025) 555, 565, 543, 560, 559 și 552].

⁸³ A se vedea, de exemplu, „[Raportul anual privind fiscalitatea](#) pentru anul 2025”.

⁸⁴ [Semestrul european 2024: pachetul de primăvară](#).

modalitățile de orientare a alegerilor întreprinderilor și consumatorilor, aducând în același timp venituri fiscale care ar putea fi utilizate pentru a aborda deficitul de investiții. **Verificarea adecvării principiului „poluatorul plătește”** oferă unele informații valoroase cu privire la ceea ce a funcționat și constată că impunerea obligației poluatorului de a plăti este o modalitate extrem de eficace de a transmite semnale de preț care fac politica de mediu mai eficientă, cu condiția ca tranziția justă, competitivitatea, securitatea alimentară și costurile generale să fie luate în considerare în mod corespunzător în conceperea sa.

Deblocarea investițiilor private va fi esențială pentru extinderea tranziției curate. Comisia cooperează cu **Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI)** pentru a intensifica investițiile publice și private în mediu (de exemplu, în cadrul Strategiei pentru reziliența în domeniul apei), atât în UE, cât și la nivel mondial. Cooperarea cu instituțiile financiare poate mobiliza mai multă finanțare privată prin abordări de finanțare mixtă și modele inovatoare, cum ar fi ecosistemele structurate pentru obligațiunile verzi și albastre. **Cadrul simplificat al UE privind finanțarea durabilă** și punerea în aplicare a **uniunii economiilor și a investițiilor** vizează, de asemenea, sporirea oportunităților de finanțare pentru întreprinderile din UE. Cifrele arată că **taxonomia UE** pentru finanțarea durabilă este adoptată de un număr tot mai mare de investitori în unele sectoare⁸⁵. **Pactul pentru o industrie curată** va mobiliza în continuare investiții curate prin consolidarea **Fondului pentru inovare** și prin propunerea unei **bănci de decarbonizare industrială**. **Regulamentul Omnibus II** va modifica Regulamentul InvestEU pentru a majora cuantumul garanțiilor financiare pe care InvestEU le poate oferi pentru a sprijini investițiile în implementarea tehnologiilor curate, mobilitatea curată, prevenirea generării de deșeuri, reducerea și reciclarea acestora. Aceste eforturi vor crea în mod inevitabil beneficii conexe pentru reducerea la zero a poluării. În cadrul Strategiei pentru reziliența în domeniul apei, Comisia va institui, de asemenea, un Accelerator de investiții pentru reziliența în domeniul apei și va lansa o inițiativă privind coridoarele verzi și albastre pentru a sprijini refacerea. Acest lucru va sprijini investițiile în ape mai curate.

Integrarea trebuie să decurgă mai repede și să se extindă. Experiența punerii în aplicare arată că este esențial să se asigure o integrare suficientă a politicii de mediu în dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor publice, în amonte și într-un mod sistematic și transversal. De asemenea, este esențial să se țină seama de implicațiile mediului pentru politicile publice, buget și economie. Acesta este motivul pentru care o abordare mai integrată și globală – de exemplu, care să reunească autoritățile din diferite domenii de politică sau regiuni – tinde să producă rezultate mai bune pe termen lung și să fie mai incluzivă, mai coerentă, mai eficace și mai eficientă. Acesta este motivul pentru care Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării din 2021 a stabilit inițiativa emblematică „Aplicarea, cu participarea tuturor, a obiectivului de reducere la zero a poluării”⁸⁶, lucrările inițiale fiind întreprinse în cooperare cu Rețeaua UE pentru punerea în aplicare și respectarea

⁸⁵ [Adoptarea taxonomiei UE pe teren.](#)

⁸⁶ „va reuni autoritățile de mediu și alte autorități de aplicare a legii (de exemplu, cele responsabile cu legislația UE în domeniul transporturilor, al energiei, al agriculturii sau al protecției consumatorilor) pentru a iniția schimbul de bune practici și pentru a încuraja statele membre să elaboreze acțiuni transsectoriale de asigurare a conformității în contextul toleranței zero față de poluare la nivel național și transfrontalier”.

legislației din domeniul mediului (IMPEL). Inițiativa va continua în 2026. Dialogurile structurate avute în vedere pentru punerea în aplicare a legislației în domeniul apei vor încerca să implice toate părțile relevante ale guvernelor naționale (și regionale).

Transporturi mai curate – mobilitate cu poluare zero

Decarbonizarea transporturilor aduce, de asemenea, beneficii în ceea ce privește calitatea aerului și zgomotul. Prototipuri pregătite pentru piață pentru detectarea vehiculelor zgomotoase și poluante și care contribuie la reducerea poluării prin bariere multifuncționale și trotuare specializate ([NEMO](#)). O mai bună planificare urbană și organizare a logisticii pe ultimul kilometru contribuie, de asemenea, la reducerea emisiilor de CO₂, a poluării aerului și a zgomotului ([SENATOR](#), [LIFE ASPIRE](#)). Tehnicile inovatoare de reducere a emisiilor și combustibilii în transportul pe căile navigabile interioare contribuie la reducerea poluării aerului și a emisiilor de gaze cu efect de seră în condiții reale ([LIFE CLINSH](#)).

O agricultură mai curată – agricultură cu poluare zero

Schimbarea practicilor agricole poate reduce în mod semnificativ poluarea. **Poluarea aerului cauzată de creșterea intensivă a animalelor de carne** (porcine și păsări de curte) și a de lapte poate fi redusă prin tehnologii și practici de gestionare inovatoare, cum ar fi separarea fluxurilor de deșeuri și utilizarea roboților, reducerea emisiilor și transformarea gunoierului de grajd depozitat într-un îngrășământ comercial care să permită închiderea ciclului azotului al unei ferme ([LIFE CMCD](#), [LIFE Green Ammonia](#), [LIFE Clean Air Farming](#), [Econutri](#), [SOLACE](#)). În plus, Comisia pregătește, de asemenea, un Plan de acțiune privind îngrășămintele, în care se va examina, printre altele, utilizarea eficientă a îngrășămintelor și a nutrienților reciclați, care, la rândul său, va contribui la eforturile de reducere a poluării cauzate de utilizarea îngrășămintelor. Traiectoriile inovatoare de tranziție către o protecție a plantelor mai durabilă pot reduce costurile de protecție a culturilor, reducând în același timp **poluarea cu pesticide** a aerului, a apei și a solului și permițând producerea de alimente mai sănătoase ([SPRINT](#)). Prin colaborarea cu fermierii și organizațiile pentru a identifica practici durabile de gestionare a **microplasticelor și a nanoplasticelor**, a fost posibilă îmbunătățirea simultană a mediului și a productivității agricole ([PAPILLONS](#), [MINAGRIS](#)).

Un trai mai curat – clădiri cu poluare zero

Dezvoltarea urbană cu o infrastructură curată și circulară poate reduce gazele cu efect de seră, poate reduce la minimum deșeurile și poate promova consumul durabil, reducând în același timp poluarea. Prin utilizarea unui sistem de canalizare „cu trei conducte” sortate, acesta permite reciclarea apei și a deșeurilor, precum și recuperarea energiei și a nutrienților ([RecoLab](#)). Utilizarea materialelor naturale și dezvoltarea unui geamăn digital al clădirilor, echipat cu senzori pentru monitorizarea parametrilor vitali, cum ar fi conținutul de umiditate, vor permite întreținerea predictivă și vor oferi o indicație cu privire la efectele modificărilor tehnice asupra performanței clădirii ([Build-in-Wood](#)).

Comisia:

- va aborda provocările specifice fiecărei țări în materie de poluare în cadrul dialogurilor structurate cu toate statele membre anunțate în Strategia pentru reziliența în domeniul apei;
- împreună cu IMPEL, va continua schimbul de bune practici și va încuraja acțiunile transsectoriale de asigurare a conformității.

4.2 Inovare și competențe pentru consolidarea competitivității

Inovarea stimulează tranziția curată. În contextul actualei crize economice, va fi important să se ofere sprijin specific industriei pentru ca aceasta să rămână competitivă din punctul de vedere al costurilor și să mențină producția critică în UE. Simplificarea cadrului de reglementare va fi esențială pentru ca UE să rămână atractivă pentru întreprinderi. Cu toate acestea, astfel cum se menționează în Busola pentru competitivitate, cauza principală a crizei actuale este lipsa inovării în ultimele două decenii. Măsurile concepute cu atenție pentru a promova tranziția către un model de economie curată și circulară pot nu numai să contribuie la protejarea sănătății umane și a mediului, ci și să creeze oportunitățile de afaceri necesare pentru o tehnologie inovatoare și orientată spre viitor, în vederea consolidării competitivității globale pe termen lung a UE. Pactul pentru o industrie curată sprijină această dinamică a inovării prin finanțare (prin Fondul pentru inovare și InvestEU) sau prin inițiative specifice, cum ar fi Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere⁸⁷. În ceea ce privește poluarea, noul Centru de inovare privind transformarea industrială și emisiile (INCITE)⁸⁸ va identifica și va evalua nivelul de maturitate al tehnicilor inovatoare pentru a le prezenta potențialul și pentru a promova adoptarea lor la scară mai largă. INCITE va analiza, de asemenea, decarbonizarea, utilizarea eficientă a resurselor, inclusiv a energiei, a materiilor prime și a apei, utilizarea mai redusă și mai sigură a substanțelor chimice periculoase și potențialul tehnologiilor inovatoare pentru economia circulară în cadrul unei evaluări de mediu complete. Inspirată de INCITE, Comisia va crea, de asemenea, „Centrul (centrele) UE pentru inovare și înlocuire”⁸⁹ pentru a depăși barierele din calea inovării și pentru a accelera dezvoltarea unor soluții mai sigure și mai durabile, acordând o atenție deosebită nevoilor IMM-urilor. De asemenea, Comisia va explora abordări bazate pe colaborare în ceea ce privește înlocuirea substanțelor chimice vizate. Cadrul pentru substanțe chimice „sigure și sustenabile prin concepție” (SSbD)⁹⁰ va fi integrat în centrele de inovare, oferind orientări tehnice încă din faza inițială de inovare.

Produse și procese mai curate – inovări pentru reducerea la zero a poluării
*Inovațiile în domeniul bioeconomiei, cum ar fi ambalajele din plastic biodegradabil, produsele de igienă absorbante sau alternativele biologice pentru tăvițele alimentare, precum și noile modele de colaborare în rețea de-a lungul întregului lanț valoric al plasticului în sectorul agroalimentar reduc în mod semnificativ deșeurile de plastic și, prin urmare, depozitarea deșeurilor și poluarea ([Circpack](#), [EMBRACED](#), [FRESH](#), [LIFE CLOOVER2](#)). O practică textilă inovatoare transformă textilele vechi din bumbac în fibre sustenabile, de înaltă calitate, utilizând substanțe chimice mai puțin poluante ([TeKiDe](#)). Practicile inovatoare de reciclare a deșeurilor periculoase de **echipamente electrice și electronice** (DEEE) permit recuperarea în condiții de siguranță a polimerilor curați, a bromului și a trioxidului de antimoniu din materialele plastice, sprijinind un sistem de reciclare în circuit închis, contribuind astfel la reducerea dependenței UE de antimoniu importat ([PLAST2bCLEANED](#)). Tehnologiile inovatoare recuperează **resurse din apele***

⁸⁷ COM(2025) 270.

⁸⁸ Înființat în contextul Directivei (UE) 2024/1785 revizuite privind emisiile industriale, a se vedea [Centrul European de Inovare pentru Transformare Industrială și Emisii | INCITE](#).

⁸⁹ COM(2025) 530.

⁹⁰ Siguranță și sustenabilitate prin concepție pentru substanțe chimice și materiale. Cadrul revizuit (2025). JRC143022 ([în presă](#)).

uzate (cum ar fi îngrășămintele biologice, celuloza, bioplasticele, biometanul și o varietate de aditivi alimentari și pentru băuturi), reducând în mod semnificativ costurile de funcționare și impactul asupra mediului al instalațiilor de tratare a apelor uzate și, la rândul lor, creând noi oportunități de afaceri și locuri de muncă ([AFTERLIFE](#), [INCOVER](#), [SMART-Plant](#), [LIFE ENRICH](#), [24Water](#)). Generatoarele inovatoare din sectorul construcțiilor și al îngrijirii ecologice urbane reduc emisiile, furnizând în același timp surse de alimentare portabile mai mici, mai ușoare și mai puternice, care atrag sume semnificative de finanțare din partea investitorilor privați ([LIFE CLEANAIRMM](#)). Sistemele de propulsie inovatoare oferă tehnologii de lansare prin satelit mai curate și mai circulare ([HyImpulse](#), [Pangea](#)).

Cercetarea și inovarea din UE stau la baza acestei tranziții de mulți ani și vor continua să facă acest lucru. În mod tradițional, cercetarea în domeniul mediului și proiectele demonstrative privind prevenirea poluării, controlul acesteia și decontaminarea au reprezentat priorități ale programelor UE de cercetare și LIFE.

Pe parcursul actualului cadru financiar multianual, **UE și-a sporit sprijinul** prin intermediul programelor de finanțare Orizont Europa și LIFE. În ceea ce privește cercetarea și inovarea, destinația specifică „Mediu curat și poluare zero”, cu instrumente dedicate acesteia, cum ar fi misiunile⁹¹ și parteneriatele UE⁹², are un impact deosebit, la fel ca destinația „Viața și munca într-un mediu propice sănătății”, care abordează impactul expunerilor la mediu asupra sănătății umane. Cercetarea și inovarea pentru combaterea poluării sunt, de asemenea, incluse în întregul program.

Multe **proiecte Orizont 2020 și Orizont Europa au sprijinit și continuă să sprijine eforturile de reducere la zero a poluării**⁹³, în special prevenirea bolilor și promovarea sănătății, utilizarea și gestionarea apei, calitatea aerului, a apei dulci și a solului, protecția mediului marin, dezvoltarea unor substanțe chimice și materiale sigure și sustenabile prin concepție, circularitatea, agricultura, sistemele alimentare (inclusiv prin intermediul inițiativei în domeniul alimentelor pentru anul 2030 și al căii către sisteme alimentare cu poluare zero), inovarea industrială, bioeconomia, transporturile, energia, monitorizarea și observarea mediului. Beneficiile conexe pentru mediu ale cercetării și inovării în domeniul acțiunilor climatice conduc adesea la prevenirea și reducerea poluării, protejând astfel biodiversitatea și ecosistemele naturale. Un exemplu este o cerere de propuneri specifică pentru 2024 din cadrul misiunii UE „Orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei”, axată pe crearea de orașe cu reducere la zero a poluării, care a atras peste 100 de propuneri⁹⁴.

Programul LIFE continuă să fie un vector al demonstrării, implementării și adoptării de politici în materie de soluții curate în toate statele membre. LIFE completează programul Orizont Europa prin reducerea riscurilor asociate soluțiilor

⁹¹ „Un pact al solului pentru Europa”, „Refacerea oceanelor și apelor noastre” și „Orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei”.

⁹² Parteneriatul pentru evaluarea riscurilor aferente substanțelor chimice (PARC) sau Water4All - Securitatea alimentării cu apă pentru planetă.

⁹³ [Horizon projects supporting the zero pollution action plan \(„Proiecte Orizont care sprijină planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării”\)](#).

⁹⁴ Deși a fost în măsură să finanțeze doar patru proiecte selectate, cu o valoare totală de 20 de milioane EUR.

aproape de lansarea piață și prin sprijinirea adoptării acestora de către autorități, utilități și IMM-uri. Prin intermediul proiectelor-pilot și al demonstrațiilor la scară largă, al îmbunătățirii guvernantei, al consolidării capacităților și al sprijinului specific în materie de politici, LIFE contribuie la transformarea ecoinovării în practici reproductibile, cu potențial investițional de reducere la zero a poluării în întreaga UE și în vecinătatea sa. Începând din 2014, peste 170 de proiecte LIFE, cu o finanțare din partea UE în valoare de 400 de milioane EUR, au abordat problema aerului, a apei și a solului, a poluării, obținând rezultate măsurabile pe teren și contribuind la legislația și standardele UE⁹⁵. De asemenea, în viitor, finanțarea UE va îndeplini un rol important, deoarece toate caracteristicile esențiale ale programului LIFE sunt incluse în propunerea privind Fondul european pentru competitivitate.

O temă a inovării esențială în viitor va fi remedierea poluării istorice și a poluării moștenite. Monitorizarea apei și a solului arată numărul mare de puncte critice de poluare din întreaga UE⁹⁶. Punerea în aplicare a noii Directive privind monitorizarea solului și a Regulamentului privind restaurarea naturii va contribui într-o oarecare măsură la abordarea acestui aspect. În acest context, soluțiile bazate pe natură și bioremedierea au potențialul de a oferi soluții eficiente din punctul de vedere al costurilor. Inițiativa public-privată de realizare a unui progres tehnologic în ceea ce privește metodele fezabile și accesibile de detectare și decontaminare a PFAS și a altor substanțe chimice persistente va viza promovarea dezvoltării unor astfel de soluții⁹⁷.

Există soluții digitale pentru reducerea la zero a poluării⁹⁸, dar trebuie depășite barierele din calea implementării lor. Rețeaua europeană a laboratoarelor vii (ENoLL) a emis unele recomandări⁹⁹ privind laboratoarele vii pentru reducerea la zero a poluării, care pot contribui la creșterea gradului de adoptare a soluțiilor digitale. Apar noi oportunități din combinarea datelor, de exemplu din observarea Pământului, cu inteligența artificială și modelarea. Noii sateliți Sentinel din cadrul programului Copernicus vor furniza date mai exacte și în timp util, de exemplu cu privire la calitatea aerului și la emisii. **Inițiativa Destinația Pământ¹⁰⁰ și, în strânsă sinergie cu viitoarea inițiativă privind observarea oceanelor și cu viitorul act legislativ privind oceanele, platforma europeană Digital Twin Ocean** urmăresc să sprijine astfel de instrumente de vârf pentru a aborda, printre altele, aspectele legate de poluare. Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei Europene contribuie, de asemenea, la lucrările din acest domeniu, modelele de poluare marină fiind utilizate în Perspectiva privind reducerea la zero a poluării.

Un mediu mai curat – reducerea la zero a poluării prin observarea Pământului și gemeni digitali

⁹⁵ [Portofoliul de proiecte LIFE – Prezentare generală](#) (începând cu 2014).

⁹⁶ [Raportul prospectiv și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării 2025](#);

⁹⁷ Inițiativa va fi sprijinită de proiecte de cercetare, de exemplu de misiunea UE „Un pact al solului pentru Europa” (cererea de propuneri din 2025, de laboratoare vii dedicate decontaminării solului).

⁹⁸ SWD(2021) 140.

⁹⁹ [2023 ENoLL Recommendations \(Recomandările ENoLL 2023\)](#).

¹⁰⁰ [Destination Earth \(DestinE\) - modelul digital al Pământului](#) și [Platforma europeană Digital Twin Ocean](#).

[Copernicus](#), componenta de observare a Pământului a Programului spațial al UE, a permis dezvoltarea mai multor soluții comerciale pentru reducerea la zero a poluării. Valorificarea observării Pământului, a inteligenței artificiale și a învățării automate poate îmbunătăți în mod semnificativ monitorizarea mediului în ceea ce privește calitatea aerului, a oceanelor și a apei dulci și a solului, degradarea terenurilor și defrișările, precum și impactul lanțului de aprovizionare ([Orbify](#)). De asemenea, a permis dezvoltarea unei platforme de gestionare a crizelor legate de poluare, care monitorizează râurile, rezervoarele și zonele urbane, ajutând autoritățile locale să urmărească poluarea și să reacționeze rapid la evenimentele de poluare ([Azulfy](#)). Alte platforme digitale mobilizează cetățenii să identifice și să raporteze în timp real sursele ilegale de deșeurile din comunitățile lor, contribuind la creșterea gradului de conștientizare și la sprijinirea acțiunilor rapide la nivel local ([WasteNoTime](#)). Aceste instrumente îi ajută, de asemenea, pe operatorii economici să treacă la reducerea la zero a poluării. Aplicațiile de **agricultură inteligentă** pot reduce poluarea și costurile ajutând fermierii să coreleze factorii de producție agricolă (îngrășăminte, pesticide, apă) cu nevoile reale ale culturilor ([SOAT](#), [DINOSAR](#), [TerraMetallum](#)). Optimizarea funcționării **aeroporturilor și a rutelor de zbor** contribuie la reducerea zgomotului, a consumului de combustibil și a emisiilor de gaze cu efect de seră ([EDGAR](#), [VITOLMINS](#)). Serviciile pentru o mai bună monitorizare geotehnică și de mediu a **activităților de exploatare minieră** pe parcursul întregului ciclu de viață, de la explorare la închidere, contribuie la îmbunătățirea siguranței și eficienței operaționale, permițând în același timp operatorilor minieri să limiteze poluarea și deșeurile și determinând o utilizare mai circulară a materialelor ([MOSMIN](#), [TerraEye](#)).

Digitalizarea se bazează pe disponibilitatea și utilizarea unor date de înaltă calitate. Mai multe proiecte promovează serviciile bazate pe date de mediu, punând accent pe importanța reducerii la zero a poluării pentru accelerarea punerii în aplicare¹⁰¹. De asemenea, au fost lansate numeroase proiecte-pilot comunitare inteligente în încercarea de a colecta date privind reducerea la zero a poluării în orașe¹⁰². Un instrument-cheie pentru îmbunătățirea disponibilității datelor privind poluarea este noul cadru juridic pentru „o substanță, o evaluare”, care stabilește, printre altele, o platformă comună de date¹⁰³ și un „ghișeu unic” pentru accesarea datelor privind substanțele chimice. De asemenea, Comisia pregătește un „Plan de acțiune pentru digitalizarea sectorului apei” pentru a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la astfel de evoluții și pentru a le sprijini într-un mod mai sistematic. **Instrumentele digitale pot, de asemenea, să ajute consumatorii și cetățenii să facă alegeri ecologice** care să sprijine obiectivele de reducere la zero a poluării. Cetățenii doresc din ce în ce mai mult să știe cât de curat este aerul pe care îl respiră sau dacă anumite produse conțin substanțe chimice periculoase.

Produse curate – luarea de decizii privind reducerea la zero a poluării

O serie de aplicații pentru consumatori ușor de utilizat permit identificarea produselor care evită utilizarea substanțelor chimice cu proprietăți periculoase ([Yuka](#), [ToxFox](#), [KEMILUPPEN](#), [CheckED yourself](#), [SIN List](#)). Unele aplicații se axează pe o serie de produse de uz cotidian, cum ar fi produsele alimentare, produsele cosmetice, jucăriile pentru produse de îngrijire personală, mobila, covoarele, încălțăminte de sport, textilele și dispozitivele electronice. Altele analizează proprietățile periculoase, inclusiv substanțele

¹⁰¹ „Spațiul datelor pentru o Europă verde și durabilă” ([proiectul SAGE](#)) sau proiectul anterior privind [spațiul european comun al datelor referitoare la Pactul verde \(GREAT\)](#).

¹⁰² [Spațiul european al datelor pentru comunități inteligente](#), a se vedea proiectele-pilot STid, IPPCP și Geo4Water.

¹⁰³ [Regulamentul](#) (UE) 2025/2455.

chimice care perturbă sistemul endocrin, și propun posibilități de înlocuire sau formulează recomandări personalizate pentru mediul familial, stilul de viață și obiceiurile de zi cu zi. Aceste aplicații contribuie la inovare și la creșterea gradului de conștientizare a consumatorilor (și, prin urmare, a întreprinderilor) cu privire la substanțele chimice nedorite.

Deficitul de competențe și de formare frânează tranziția curată. Există un deficit generalizat de competențe verzi, în special în IMM-uri și în sectoare-cheie precum construcțiile, transporturile, gestionarea deșeurilor, energia și ingineria. Tranziția digitală și tranziția verde, care determină tendințele în materie de ocupare a forței de muncă până în 2035, impun persoanelor de toate vârstele și din diferite discipline să dezvolte noi competențe¹⁰⁴. Lipsa competențelor verzi în rândul forței de muncă reprezintă o preocupare din ce în ce mai mare. Formarea și recalificarea nu reușesc încă să țină pasul cu cererea¹⁰⁵. Pe lângă acțiunile generale de sprijinire a competențelor verzi prin intermediul Pactului pentru competențe¹⁰⁶ (de exemplu, parteneriatul regional condus de Rețeaua europeană regională a industriei chimice în cadrul Pactului pentru competențe)¹⁰⁷, Comisia lansează inițiative specifice în contextul Strategiei europene pentru reziliența în domeniul apei (cum ar fi Alianța industrială inteligentă în domeniul apei și Academia Europeană a Apei), care vor include competențele necesare pentru atingerea obiectivului de reducere la zero a poluării.

Capacitățile administrațiilor de mediu din statele membre sunt deja scăzute, iar această situație se va înrăutăți dacă nu se iau măsuri. Sectorul public se confruntă cu îmbătrânirea forței de muncă și cu un deficit de competențe, în special în domenii tehnice, cum ar fi controlul poluării și tratarea și gestionarea apei, precum și în ceea ce privește competențele digitale. EIR a subliniat că acest lucru va fi esențial pentru punerea în aplicare pe teren a legislației UE¹⁰⁸.

Comisia:

- va finanța proiectele prioritare în cadrul programelor de lucru pentru 2026 și 2027 ale [Orizont Europa](#) și LIFE;
- va accelera și va extinde inovarea în domeniul substanțelor chimice utilizând centre voluntare de inovare în domeniul substanțelor chimice din UE (astfel cum se prevede în Planul de acțiune pentru industria chimică);
- va pregăti un „Plan de acțiune privind digitalizarea pentru sectorul apei” [până în 2026], astfel cum s-a anunțat în Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei.

¹⁰⁴ CEDEFOP (2023) „[Skills in Transition – the way to 2035](#)” (Competențe în tranziție: calea spre 2035) și OCDE (2023) „[Assessing and Anticipating Skills for the Green Transition: Unlocking Talent for a Sustainable Future. Getting Skills Right](#)” („Evaluarea și anticiparea competențelor pentru tranziția verde: deblocarea talentelor pentru un viitor durabil, dobândirea de competențe adecvate”).

¹⁰⁵ [Evoluția ocupării forței de muncă și a situației sociale în Europa, 2024.](#)

¹⁰⁶ Cum ar fi, de exemplu, Recomandarea Consiliului privind [învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă](#).

¹⁰⁷ În cadrul Pactului pentru competențe, un parteneriat regional condus de Rețeaua europeană regională a industriei chimice, angajamentul principal este de a ajuta regiunile să facă față provocărilor generate de tranziția industriei către practici verzi și digitale.

¹⁰⁸ COM(2025) 420.

4.3 Cooperarea internațională – promovarea schimbării la nivel mondial pentru reducerea la zero a poluării

Eforturile multilaterale internaționale pentru tranziția către o lume fără poluare au înregistrat progrese semnificative și constante, deși uneori lente. O decizie istorică este înființarea **Grupului interguvernamental pentru relația știință-politici în domeniile substanțelor chimice, deșeurilor și prevenirii poluării (ISPCWP)** în iulie 2025. Acest lucru, împreună cu acordurile recente, cum ar fi **Cadrul global pentru substanțe chimice și acordurile multilaterale de mediu (AMM)**, ridică și mai mult ștacheta în ceea ce privește combaterea poluării, plasând-o pe picior de egalitate cu eforturile de combatere a schimbărilor climatice și a pierderii biodiversității. Negocierile privind **acordul internațional privind poluarea cu materialele plastice** vor continua, iar UE va urmări un acord ambițios care să depășească limitele gestionării deșeurilor, pentru a aborda întregul ciclu de viață al materialelor plastice. Instrumentele globale și/sau ale CEE-ONU existente, cum ar fi **Convențiile de la Minamata, Basel, Rotterdam și Stockholm**, precum și **Protocolul de la Göteborg** sunt puse în aplicare în mod constant, pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru un număr tot mai mare de substanțe chimice și surse de poluare.

Cadrul mondial pentru biodiversitate stabilește obiectivul de reducere a poluării la niveluri care nu sunt dăunătoare pentru biodiversitate¹⁰⁹. Obiectivele naționale din UE comunicate Convenției privind diversitatea biologică în 2024 pentru a pune în aplicare cadrul mondial pentru biodiversitate se bazează pe Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării. Progresele înregistrate în atingerea acestor obiective și măsurile luate în acest sens vor fi raportate de părțile contractante la convenție în 2026.

În ceea ce privește poluarea aerului, **angajamentul mondial referitor la metan**¹¹⁰ reunește 159 de țări participante și Comisia Europeană în vederea atingerii obiectivului de a reduce emisiile de metan cu 30 % sub nivelurile din 2020 până în 2030.

O planetă mai curată – reducerea la zero a poluării prin cooperare
Convenția de la Minamata a reușit să elimine poluarea cu mercur la nivel mondial. În 2023, Conferința părților a convenit să interzică cinci categorii de lămpi care conțin mercur, precum și bateriile, comutatoarele, releele și produsele cosmetice care conțin mercur. În 2025, s-a reușit să se ajungă la un acord privind interzicerea la nivel mondial a mercurului în amalgamele dentare. Aceste decizii la nivel mondial sprijină într-o măsură sporită protecția sănătății publice și a mediului împotriva efectelor nocive ale mercurului.

Comisia va continua să colaboreze cu statele membre pentru ca aceste acorduri multilaterale să fie puse în aplicare cu succes. În special în ceea ce privește înființarea ISPCWP, va fi important ca acesta să devină operațional și să se convină asupra unui program de lucru care să corespundă obiectivului său ambițios și să completeze activitatea grupurilor interguvernamentale pentru schimbări climatice, biodiversitate și servicii ecosistemice. O perspectivă globală asupra poluării ar fi

¹⁰⁹ [Obiectivul 7.](#)

¹¹⁰ <https://www.ccacoalition.org/news/factsheet-2024-global-methane-pledge-ministerial> folosind instrumentul serviciului Copernicus de explorare a zonelor fierbinți în ceea ce privește metanul.

punctul de plecare ideal pentru identificarea amplitudinii și a domeniilor prioritare de acțiune la nivel mondial. De asemenea, UE va continua să colaboreze îndeaproape cu vecinii cu care împarte o regiune marină¹¹¹ sau râuri transfrontaliere. În acest context, este esențial să se sublinieze sprijinul acordat de UE¹¹² **Balkanilor de Vest și altor țări implicate în procesul de aderare**, deoarece multe dintre aceste economii au industrii foarte poluante și infrastructuri de gestionare a apei și a deșeurilor cu performanțe slabe. Aceste provocări conduc, de asemenea, la poluare transfrontalieră, afectând în mod direct capacitatea statelor membre ale UE învecinate de a-și atinge obiectivele¹¹³.

De asemenea, Comisia va continua să depună eforturi pentru prevenirea și controlul poluării în cadrul discuțiilor bilaterale cu partenerii săi din întreaga lume. În acest context, **parteneriatele pentru comerț și investiții curate** oferă o oportunitate de a crea sinergii între politicile privind clima și cele privind poluarea.

Comisia:

- va depune în continuare eforturi pentru punerea în aplicare a acordurilor multilaterale de mediu (AMM) la care UE a aderat și
- va deschide calea pentru punerea în aplicare a noului grup interguvernamental pentru relația știință-politică privind substanțele chimice, deșeurile și poluarea.

5 Concluzii și etapele următoare

În mai 2021, UE a început un demers deschizător de drumuri către reducerea la zero a poluării, care contribuie la competitivitatea durabilă și la reziliența pe termen lung a Europei. Această evaluare la jumătatea perioadei evidențiază progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor pentru 2030, cu reduceri semnificative ale poluării aerului, ale utilizării pesticidelor și ale poluării cu materiale plastice pe mare. Cu toate acestea, există în continuare provocări, în special în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, microplasticele, poluarea fonică și poluarea cu nutrienți.

Tranziția către o economie fără poluare este fezabilă atât pe termen lung, cât și benefică din punct de vedere economic – dacă este ghidată de politici favorabile incluziunii și orientate spre viitor și sprijinită de o finanțare suficientă din diferite surse.

În cadrul agendei politice pentru perioada 2024-2029, **Comisia va contribui la punerea în aplicare a politicilor care stau la baza tranziției verzi și a celei digitale**, în care decarbonizarea, adaptarea la schimbările climatice, circularitatea, protecția biodiversității, reziliența în domeniul apei și reducerea la zero a poluării merg mână în mână cu abordarea de tip „O singură sănătate”, sprijinită de o economie circulară competitivă, rezilientă și favorabilă incluziunii.

¹¹¹ A se vedea, de exemplu, Pactul pentru Mediterana [JOIN(2025) 26].

¹¹² COM(2024) 146.

¹¹³ [A se vedea Analiza scenariului privind efectele particulelor PM_{2,5} și ale ozonului asupra sănătății, culturilor și climei cu TM5-FASST: Un studiu de caz în Balcanii de Vest și un studiu al JRC](#) care arată că alinierea Balcanilor de Vest la obiectivele Planului de acțiune privind reducerea la zero a poluării ar duce la un raport beneficiu-cost ridicat, subliniind necesitatea de a reduce poluarea aerului.

În următoarele etape, Comisia se va concentra pe punerea în aplicare a legislației și a politicilor convenite, inclusiv a **Strategiei privind reziliența în domeniul apei, a Pactului privind oceanul planetar** și a **Planului de acțiune pentru industria chimică**.

Noul **Plan al UE privind sănătatea cardiovasculară** promovează acțiuni preventive în conformitate cu abordarea „O singură sănătate”, contribuind astfel la rezultate mai bune în materie de sănătate pentru oameni și ecosisteme. **Strategia UE în domeniul bioeconomiei și actul legislativ planificat privind economia circulară** fac parte din eforturile mai ample de a realiza o mai bună integrare a principiilor circularității în politicile publice, pentru a asigura o tranziție competitivă din punctul de vedere al costurilor, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și echitabilă.

În ceea ce privește punerea în aplicare a **Pactului pentru o industrie curată** și a **Busolei pentru competitivitate**, Comisia va corela îndeaproape obiectivele climatice cu beneficiile conexe ale reducerii poluării, ale asigurării unui mediu fără substanțe toxice, ale promovării creșterii economice durabile și ale creării unei piețe unice pentru materiile prime secundare și deșeuri.

Comisia va face un bilanț al progreselor înregistrate prin actualizări periodice ale Rapoartelor prospective și de monitorizare privind reducerea la zero a poluării (planificate în prezent pentru 2026 și 2028) și va analiza posibilele traiectorii pentru avansarea tranziției curate către 2040 prin completarea obiectivelor climatice pentru 2040 cu obiective ambițioase în mod realist în materie de poluare, în sprijinul ferm al agendei sale legislative de punere în aplicare.

Realizarea de progrese în ceea ce privește reducerea la zero a poluării este un pas vital către un viitor mai sănătos, mai durabil și mai rezilient. Dacă se acordă prioritate unei competitivități curate și circulare și se promovează practici ecologice, este posibil să se asigure o Europă rezilientă și prosperă pentru generațiile viitoare.